

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Zvláštní škola internátní Fulnek, okres Nový Jičín

Sborová 81, 742 45 Fulnek

Identifikátor školy: 600 026 442

Zřizovatel: Školský úřad Nový Jičín

Termín konání orientační inspekce: 15. - 18. listopadu 1999

Čj.	146 384/99-11069
Signatura	on4zt203

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Výuka českého jazyka byla sledována ve třídách zvláštní školy i ve třídě pomocné školy. Časová dotace ve sledovaném předmětu je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu zvláštní i pomocné školy. Členění učiva v jednotlivých ročnících odpovídá učebním osnovám schváleného vzdělávacího programu a je zajištěna návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky. Tematické plány ve všech ročnících jsou velmi pečlivě zpracovány ve všech složkách českého jazyka. Výukové cíle jsou přizpůsobeny skladbě žáků ve třídách. Ve druhé třídě jsou dva žáci, kteří v matematice pracují podle osnov první třídy a v českém jazyku mají individuální plán, jehož cílem je dosáhnout úrovně znalostí ostatních žáků.

Vyučující ve třídách splňují podmínky pedagogické způsobilosti, odbornou způsobilost má pouze jedna učitelka. I když odborná způsobilost není u všech vyučujících, v žádném případě tato skutečnost neovlivnila negativním způsobem kvalitu výuky. Škola má dostatek výukových prostor, které odpovídají psychohygienickým zásadám. Třídy jsou pravidelně větrány, dobře osvětleny. Prostředí tříd působí velmi dobrým estetickým dojmem, jsou vyzdobeny převážně výrobky žáků. Při výuce tohoto jazyka měli žáci dostatek učebnic, pracovních sešitů i didaktických pomůcek.

Hodiny byly strukturovány s přihlédnutím k mentálním schopnostem žáků. Proces výuky byl členěn na jednotlivé fáze, které se vzájemně prolínaly se zdůrazněním fáze motivační a fixační. Ve všech třídách byly vydávány pokyny jasné, srozumitelné a přiměřené možnostem žáků. Učitelé měli přehled o žácích, sledovali plnění zadávaných úkolů různé náročnosti. Vynikajícím způsobem pracovala učitelka 2. třídy, kde jsou žáci 1. a 2. třídy a učitelka v pomocné třídě. Byly využívány různé druhy metod podle vhodnosti probíraného učiva. Během výuky vyučující sledovali soustředěnost žáků, vhodně zařazovali relaxační chvíle. Ve všech hodinách byl vyučovací čas efektivně využit, učivo bylo správně interpretováno.

Během výuky byly využívány motivační prostředky, zejména pochvaly, které byly bezprostředně spojeny s provedenou činností. Zkoušení bylo nenásilně zařazováno v různých částech hodiny s charakterem zpětné vazby. Navazovalo na probírané učivo. Prověřování bylo individuální i skupinové, ústní i písemné. Žáci byli vedeni k sebekontrolě a to jak při práci u tabule, tak i při práci v sešitech. Ve všech sledovaných hodinách bylo hodnocení převážně pozitivní.

Ve všech třídách byly komunikativní schopnosti žáků záměrně rozvíjeny. Žáci dodržovali pravidla vzájemné komunikace. Byli vedeni k vyjádření vlastního názoru, což se nejvíce projevovalo ve vyšších ročnících, kde docházelo mezi učitelem a žáky k vzájemné diskuzi. Mezi učiteli a žáky i žáky navzájem panovalo prostředí důvěry a spolupráce.

Výsledky výuky odpovídají mentálním možnostem žáků a jsou v souladu s cíli vzdělávacího programu zvláštní a pomocné školy.

Plánování a příprava výuky je hodnocena jako vynikající.

Personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny jako vynikající.

Motivace a způsob hodnocení žáků je vynikající.

Interakce a komunikace je hodnocena jako vynikající.

Úroveň výuky českého jazyka je hodnocena jako vynikající.

Matematika

Výuka předmětu matematika byla ve všech sledovaných hodinách promyšlená, časově i obsahově v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu zvláštní školy. Hospitace byly uskutečněny v hodinách aritmetiky a geometrie. Ve výuce matematiky je mezi jednotlivými ročníky zajištěna kontinuita výuky.

Ve všech sledovaných hodinách splňovali vyučující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Učebny byly dostatečným způsobem vybaveny nábytkem. Dobré byly i světelné a tepelné podmínky. Je zaveden pitný režim. Ve výuce bylo využíváno dostatečně vhodných učebních pomůcek, učebnic, obrazových materiálů, modelů, kalkulačků, byl využíván zpětný projektor.

Struktura hodin odpovídala výukovým potřebám žáků s rozdílnou mentální úrovní, byla zaměřena na multisenzoriální přístupy a systematické opakování. Žáci pracovali s názorem, učivo bylo dostatečně procvičováno. Vyučující vhodně zařazovali herní prvky k posilování získaných početních dovedností. Vedle práce v sešitech bylo využíváno skupinové a individuální práce s učebnicí, mětarem a tabulí. V geometrii byly procvičovány základní motorické dovednosti zobrazování, vytvářeny a posilovány správné návyky rýsování a procvičováno názvosloví. Žáci řešili praktické úkoly při měření délek, učili se zápisu a převodu jednotek. V dostatečné míře bylo využíváno příkladů z praxe, praktických zkušeností žáků, mezipředmětových vztahů, v části výkladové učitelé vyvozovali učivo na základě dialogu s žáky. Ve všech fázích výuky byl přístup k žákům individuální, vyučující měli přehled o postupu práce jednotlivých žáků. Vedle metod slovních bylo používáno i metod demonstračních, prvků problémové výuky a práce s chybou. Změny činností, prvky soutěživosti i systematické hodnocení výkonů žáků se podílely na velmi dobré pracovní atmosféře vyučovacích hodin. V hodinách byly zařazeny relaxační chvílky s uvolňovacími a dechovými cviky. V závěru hodin bylo učivo shrnuto a hodina byla vyučujícími zhodnocena. Byli hodnoceni i jednotliví žáci, důraz byl kladen na to, co žáci zvládli dobře, ne na negativa. Didaktické zásady byly rigorózně dodržovány.

Žáci byli vhodně motivováni, výrazným motivačním činitelem je kvalitní odborná a pedagogická úroveň vyučujících a jejich potřebná míra empatie. Je dbáno na dodržování zásad slušného chování, vyučující se vůči žákům chovali korektně. Hodnocení a klasifikace mělo pozitivní funkci i ve smyslu zpětnovazební informovanosti učitele.

Komunikace ze strany vyučujících byla vstřícná a rozvíjející, vedle komunikace dvousměrné bylo využíváno i komunikace mezi žáky navzájem. Učitelé dbali na správnost mluvy žáků, stylistiku a nezanedbávali ani grafickou úroveň zápisů na tabuli a v sešitech. Interakce a komunikace vyučujících ve sledovaných hodinách se podílí na vytváření pozitivních vztahů a je pro žáky vhodným modelem sociálního chování.

Výsledky výuky odpovídají podmínkám školy, mentálním možnostem žáků a jsou v souladu s cíli vzdělávacího programu zvláštní školy.

Plánování a příprava výuky matematiky je hodnocena jako vynikající.

Podmínky výuky odpovídají potřebám žáků s mentálním handicapem, materiální podmínky, psychohygienické a personální podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Organizace, formy a metody jsou přizpůsobeny zvláštností žáků a jejich psychickým možnostem, jsou hodnoceny jako vynikající.

Motivace a hodnocení žáků je hodnocena jako vynikající.

Komunikace a interakce je založena na pěkném vztahu vyučujících k žákům, úroveň je hodnocena jako vynikající.

Výsledky výuky matematiky jsou v souladu s požadavky učebních osnov a možnostmi žáků, výsledky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Úroveň výuky matematiky je vynikající.

Pracovní vyučování

Hodnocení vychází z hospitací v pracovním vyučování dívek a chlapců ve třídách zvláštní školy. Časová dotace, členění hodin i obsah pracovních činností je v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu. Pracovní vyučování je členěno na dílenské práce, pěstitelské práce a práce v domácnosti. Pracovní vyučování je zaměřeno na vytváření praktických dovedností a návyků a je koncipováno se záměrem vytváření předprofesní orientace žáků.

Vyučující pracovního vyučování splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, výrazně pozitivně se projevuje vliv jejich pedagogické zkušenosti i dovednosti. Místnosti pracoven dílenských prací jsou malé, vybavenost náradím, elektrickými přístroji a spotřebiči je dobrá. Ve všech sledovaných hodinách bylo dbáno na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny.

Struktura výuky, formy a metody byly přizpůsobeny probíraným tématům a individuálním možnostem žáků. Výuka pracovního vyučování byla uskutečněna v dílnách, ve školní kuchyni a ve třídě. Veškeré činnosti byly názorně předváděny, objasněny, jednotlivé pracovní úkony žáci individuálně nacvičovali za dohledu vyučujících. Pracovní činnosti byly vyučujícími průběžně hodnoceny, chyby a chybné postupy byly odstraňovány. Výuka byla zaměřena na rozvoj kladného vztahu k manuální práci, rozvoj zručnosti a kreativity. Učitelé dbali na dodržování technologie, žáci byli seznamováni s vlastnostmi materiálů. Ve výuce bylo využíváno pracovních zkušeností žáků a mezipředmětových vztahů.

Důležitým motivačním činitelem ve výuce pracovního vyučování ve zvláštní škole jsou velmi dobré odborné znalosti a praktická zkušenost učitelů, vztah k žákům a vyučujícímu předmětu. Žáci jsou informováni o smyslu své vlastní práce, výrobky žáků jsou funkční a po stránce řemeslné a estetické pozitivně ovlivňují vztah žáků k práci.

Interakce a komunikace mezi žáky a učiteli a mezi žáky samotnými je vstřícná a je založena na dodržování principů slušného chování a respektování osobnosti žáka. Komunikace je soustředěna na funkci informační, pochopení významu instrukcí a umožňuje i diskusi k jednotlivým pracovním činnostem.

Výsledky výuky a úroveň motorických dovedností žáků odpovídají jejich možnostem, lze je hodnotit jako velmi dobré.

Plánování a příprava výuky je hodnocena jako vynikající.

Podmínky výuky z hlediska personálního jsou vynikající, z hlediska materiálních a psychohygienických jsou velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky odpovídají potřebám a možnostem žáků, jsou vynikající.

Motivování žáků a jejich hodnocení učiteli je vynikající.

Úroveň interakce a komunikace je vynikající.

Výsledky výuky jsou velmi dobré.

Úroveň výuky pracovního vyučování je vynikající.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Základním posláním této školy je výchova a vzdělání dětí s takovým postižením, pro které se nemohou vzdělávat v základní škole. V internátní péči školy jsou děti s nařízenou ústavní výchovou a děti umístěné na základě dohody rodičů. Koncepční záměry školy vycházejí z těchto podmínek a z podmínek prostředí, ve kterém se škola nachází. Ředitel školy stanovil strategické cíle školy, které obsahují vymezení základních cílů v jednotlivých oblastech práce školy. Každoročně je zpracován rámcový plán práce, který je pojat jako ucelený systém plánů v oblasti výchovně vzdělávacího procesu, organizace školy, ekonomiky, materiálního vybavení, personalistiky a provozu.

Výuka probíhá podle schválených učebních plánů, které jsou pro jednotlivé ročníky zpracovány tak, aby vyhovovaly potřebám žáků. Na zpracování těchto plánů se podílejí metodická sdružení a předmětové komise. V tomto školním roce byly zřízeny nepovinné předměty: sportovní hry, zdravotník, hudební a taneční výchova, výtvarná výchova a praktická dívka.

Pro činnost internátu je zpracován celoroční plán činnosti internátu pro tři výchovné skupiny. Vychovatelé těchto skupin vycházejí z tohoto plánu při zpracování týdenních plánů, které obsahují odpočinkové, rekreační, estetické, společensko-vědní činnosti a přípravu na vyučování.

Plánování činnosti školy je hodnoceno jako vynikající.

Organizování

Organizační uspořádání školy má svůj pevný řád. Kompetence pracovníků jsou jasně vymezeny a dokumentovány. Na vedoucí pracovníky jsou převedeny příslušné pravomoci a ředitelem školy je kontrolováno jejich plnění. Organizaci výchovně vzdělávací činnosti školy dokumentuje dobře zpracovaný vnitřní řád školy, který má všechny náležitosti, dále školní řád, pracovní řád pro učitele, vychovatele a zaměstnance školy. Pro provoz internátu je zpracován vnitřní a domácí řád.

Základní informace uvnitř školy jsou předávány na provozních poradách, které se uskutečňují dvakrát ročně. Informace, týkající se internátu jsou předávány na poradách vychovatelek, kterých se pravidelně zúčastňuje i ředitel školy. Jednou měsíčně se konají pedagogické rady, na kterých jsou projednávány aktuální problémy a závěry z kontrolní činnosti.

Pracovníci školy mají přístup k potřebným informacím, materiály důvěrného charakteru jsou zabezpečeny proti zneužití. Osobní dokumentace žáků obsahuje všechny potřebné náležitosti. Zákonní zástupci žáků jsou průběžně o jejich chování i výsledcích vzdělávání informováni třídními učiteli, vychovateli na třídních schůzkách a zápisy v žákovských knížkách. Spolupráce s rodiči je vedením školy hodnocena jako trvale velmi dobrá, o čemž svědčí poměrně vysoká účast rodičů na třídních schůzkách. Výroční zpráva školy poskytuje dostatek informací a slouží škole jako potřebný zdroj k sebehodnocení, je velmi dobře zpracována. Z výroční zprávy i plánu školy je zřejmé, že škola se vhodně prezentuje na veřejnosti. V rámci okresu se žáci pravidelně setkávají v různých soutěžích s žáky ostatních zvláštních škol. Škola se zúčastnila se svou hudební skupinou přehlídky v rámci města u příležitosti Dne města Fulneku. Ocenění získaly i děti z pomocné třídy na výtvarné soutěži pořádané speciálním centrem v Ostravě.

Organizační uspořádání školy je funkční , je hodnoceno jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Vedoucí pracovníci školy na všech úsecích využívají demokratický styl vedení pracovníků, což se projevilo v klidné a přátelské atmosféře celé školy. Pracovníci mají vytvořeny dobré podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativní přístup jak v oblasti výchovné tak i vzdělávací. Kreativita učitelů se projevuje v různorodé výzdobě a uspořádání tříd i ostatních prostor školy. Ředitel školy má zpracována kritéria pro nadtarifní složky platu, které jsou součástí vnitřního platového předpisu. Pracovníci jsou s nimi seznámeni. Vedení školy podporuje další vzdělávání pracovníků jak v oblastech rozšiřujících již dosaženou úroveň vzdělání, tak i při získání pedagogické způsobilosti. Pracovníci školy se pravidelně účastní akcí pořádaných SIS Nový Jičín a Pragouniversem. Začínajícím učitelům je věnována pozornost a pomoc, což se zřetelně projevilo ve sledované výuce.

Ve škole jsou vytvořeny podmínky pro úspěšnou výchovně vzdělávací práci, vedení a motivování pracovníků lze hodnotit jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy má vytvořen systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře. Kromě podrobně rozpracovaného plánu kontrolní a hospitační činnosti na školní rok má zpracován roční kalendář školy, který svým rozsahem postihuje úkoly pro daný školní rok a rovněž kontrolu plnění. Všechny kontroly, které jsou prováděny, jsou písemně doloženy a slouží jako podklad při stanovení osobních příplatků, určení třídnictví a výši úvazků. Součástí kontrolního systému jsou prověrky učiva z českého jazyka a matematiky. V říjnu diagnostické, v lednu průběžné a v červnu závěrečné. Tyto prověrky jsou vyhodnocovány jak třídními učiteli, tak i ředitelem. Ředitel kromě vědomostí žáků sleduje způsob klasifikace i vzhledem k počtu chyb. Výsledky kontrol jsou projednávány v rámci metodického sdružení, předmětových komisí a na pedagogických radách. Zároveň jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Zápisy z hospitací vypovídají o velmi zodpovědném přístupu pracovníků v této oblasti, jsou podrobné, postihují základní klady i nedostatky a mají zpětnovazební funkci.

Úroveň kontrolní činnosti je hodnocena jako vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je na vynikající úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol vydané MŠMT ČR č. j. 28 370/99-21
- výroční zpráva školy
- výchovně vzdělávací cíle ZvŠI - internátu
- plán práce školy na rok 1999/2000
- plán kontrolní činnosti
- řád školy a internátu
- osobní dokumentace žáků
- písemné práce žáků
- výrobky žáků
- tematické plány

- rozvrhy hodin
- protokoly a záznamy o provedených kontrolách
- záznamy kontrolních prověrek

ZÁVĚR

Výrazná pozitiva

- koncepce školy a její realizace
- kvalitní úroveň řízení
- odborná a pedagogická úroveň pedagogických pracovníků
- práce správních zaměstnanců
- péče v oblasti mimoškolní činnosti
- atmosféra ve třídách, vztah učitelů a vychovatelů k žákům

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Lenka Vojtovičová	Mgr. Lenka Vojtovičová v. r.
Členové týmu	PaedDr. Zbyněk Knop	PaedDr. Zbyněk Knop v. r.

V Ostravě dne 26. listopadu 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. listopadu 1999

Razítko

Mgr. Břetislav Polášek

Mgr. B. Polášek v. r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Nový Jičín, Štefánikova 9, 741 11	1999-12-20	146 429/99-10023
Zřizovatel: Školský úřad Nový Jičín, Štefánikova 9, 741 11	1999-12-20	146 429/99-10023

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nepodány.